

w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy o ponowne rozpatrzenie sprawy nadania uprawnienia do prowadzenia studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.) w związku z art. 205 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, ze zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy opinię wyrażoną w uchwale Nr 742/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 10 października 2019 r. w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy o nadanie uprawnienia do prowadzenia studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany opinii negatywnej wyrażonej w § 1 Uchwały Nr 742/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 10 października 2019 r.

Podstawę wydania opinii negatywnej stanowią zarzuty:

1. Uczelnia nie zapewnia kadry, która gwarantuje uzyskanie przez studentów realizacji zaplanowanych efektów kształcenia. Wszystkie osoby planowane do prowadzenia zajęć zostaną dopiero zatrudnione w Uczelni, w większości przypadków nie posiadają żadnego doświadczenia dydaktycznego w pracy ze studentami. Ponadto, nieprawidłowa jest obsada następujących przedmiotów: Patologia, Genetyka, Farmakologia, Radiologia, Zdrowie publiczne, Socjologia, Filozofia i etyka pielęgniarstwa, Biochemia i biofizyka, Podstawowa opieka zdrowotna, Psychologia, Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, Rehabilitacja i pielęgniarstwo niepełnosprawnych, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Mikrobiologia i parazytologia, Dietetyka, Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, Badania fizykalne, Podstawy Ratownictwa Medycznego. Nie przedstawiono obsady przedmiotów: Seminarium dyplomowe oraz Prawo z ochroną własności intelektualnej. Szczegółowe informacje przedstawiono w załączniku do niniejszej Uchwały.

We wniosku o uruchomienie kierunku studiów przedstawiono informacje o 33 nauczycielach akademickich, wskazując jednocześnie zajęcia, które im powierzono. Tylko ci nauczyciele zostali ocenieni, także pod kątem prawidłowości obsady powierzonych im zajęć. W innym dokumencie przedstawiono życiorysy i kopie dyplomów 50 nauczycieli akademickich, w tym także nauczycieli, których dorobek został opisany we wniosku. Dokumentacja nauczycieli jest niestaranna, niekompletna, nie wszystkie wymienione w opisie zawartym we wniosku informacje o kwalifikacjach są udokumentowane kopiami stosownych zaświadczeń i dyplomów, w plikach zatytułowanych określonymi nazwiskami znajdują się także kopie dokumentów innych osób.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia poinformowała, iż dokonano przeglądu obsady zajęć i dokonano zmian w obsadzie następujących przedmiotów: Patologia, Genetyka, Zdrowie Publiczne, Farmakologia, Radiologia, Socjologia, Etyka zawodu pielęgniarki, Prawo medyczne, Biochemia, Biofizyka, Psychologia, Zdrowie publiczne, Podstawowa opieka zdrowotna, Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, Postawy rehabilitacji, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Dietetyka, Mikrobiologia i parazytologia, Badanie fizykalne, Podstawy ratownictwa medycznego. W opinii Uczelni osoby, którym planuje się powierzyć ww. przedmioty posiadają właściwe kompetencje do ich prowadzenia.

Odnosząc się do braku obsady przedmiotu Seminarium dyplomowe, Uczelnia poinformowała jedynie, iż zajęcia te będą prowadzone przez promotorów prac dyplomowych (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego, „promotorem pracy dyplomowej jest nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny oraz prawo wykonywania zawodu pielęgniarki”).

Stanowisko Prezydium PKA

Analiza przedłożonej dokumentacji wskazuje na liczne nieprawidłowości w obsadzie przedmiotów kluczowych dla realizacji kierunku. Z kolei braki w przedłożonej dokumentacji dotyczącej nauczycieli akademickich, którym powierzono prowadzenie przedmiotów Farmakologia, Socjologia oraz Mikrobiologia i parazytologia, nie pozwalają na dokonanie rzetelnej oceny obsady tych zajęć. Szczegółowe informacje zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

Zarzut pozostaje w mocy.

2. Uczelnia nie zapewnia infrastruktury niezbędnej do uzyskania efektów kształcenia na wnioskowanym kierunku studiów, w tym efektów kształcenia dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Uczelnia wynajmuje pomieszczenia przy ulicy Jagiellońskiej 4 i Fordońskiej 120, w których prowadzona jest działalność edukacyjna (przedstawiono kopie umów najmu). Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej Uczelni, prowadzi ona kształcenia na kierunku kosmetologia, studia pierwszego i drugiego stopnia oraz Fizjoterapia, jednolite studia magisterskie. Jednak pod adresem Jagiellońska 4 działa również inna Uczelnia pod nazwą Wyższa Szkoła Zarządzania Personelem, która prowadzi kształcenie na kierunkach zarządzanie oraz bezpieczeństwo narodowe. Z uwagi na brak informacji o całkowitej liczbie studentów w obu Uczelniach, nie można jednoznacznie stwierdzić, czy WSN oZ gwarantuje odpowiednią liczbę sal i pracowni dla studentów wnioskowanego kierunku studiów.

Uczelnia nie posiada pracowni umiejętności pielęgniarstkich. We wniosku nie ma także informacji, czy Uczelnia zamierza taką pracownię utworzyć i jak ją wyposażać.

Uczelnia przedstawiła deklarację współpracy z następującymi jednostkami ochrony zdrowia w zakresie kształcenia studentów wnioskowanego kierunku studiów w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:

- a) Szpital Eskulap w Osielsku – deklarację podpisano w dniu 2 maja 2018 r. Deklaracja ta przestała wiązać strony w dniu 31 października 2018r.
- b) Szpital św. Łukasza w Bydgoszczy - deklarację podpisano w dniu 4 kwietnia 2018 r. Deklaracja ta przestała wiązać strony w dniu 31 października 2018 r.
- c) Szpital Wielospecjalistyczny im. dra Ludwika Błażka w Inowrocławiu - deklarację podpisano w dniu 5 kwietnia 2018r. Deklaracja ta przestała wiązać strony w dniu 31 października 2018 r.
- d) Nowy Szpital w Nakle i Szubinie w Nakle nad Notecią - deklarację podpisano w dniu 8 maja 2018 r. Deklaracja ta przestała wiązać strony w dniu 31 października 2018 r.

Stanowisko Uczelni

Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu poinformowała, iż jest w posiadaniu Pracowni Umiejętności Pielęgniarskich wyposażonej zgodnie z Zaleceniami Krajowej Rady Akredytacji Szkolnictwa Medycznego z dnia 13 grudnia 2007 roku w sprawie sposobu realizacji programu kształcenia w zakresie standardu wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarskich. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia szczegółowo opisała wyposażenie tejże pracowni. Uczelnia odnowiła także umowy o współpracy z jednostkami ochrony zdrowia tj.: Szpitalem Wielospecjalistycznym im. dra Ludwika Błażka w Inowrocławiu; Szpitalem Eskulap w Osielsku, Nowym Szpitalem w Nakle i Szubinie w Nakle nad Notecią oraz Szpitalem św. Łukasza w Bydgoszczy.

Stanowisko Prezydium PKA

Wnioskodawca nie odniósł się do zarzutu wskazanego w Uchwale Nr 742/2019 w odniesieniu do zajmowanych pomieszczeń w budynkach przy ulicy Jagiellońskiej 4 i Fordońskiej 120, w których prowadzone jest kształcenie na kierunkach kosmetologia, studia pierwszego i drugiego stopnia oraz fizjoterapia, jednolite magisterskie. Ponadto w budynku przy ulicy Jagiellońskiej 4 funkcjonuje również Wyższa Szkoła Zarządzania Personelem, która prowadzi kształcenie na kierunkach zarządzanie oraz bezpieczeństwo narodowe. Brak informacji w tym zakresie budzi wątpliwości co do zapewnienia dostępności do sal dydaktycznych i pracowni dla studentów kierunku pielęgniarstwo.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Uczelnia posiada pracownię umiejętności pielęgniarskich wyposażoną zgodnie z zaleceniami Krajowej Rady Akredytacji Szkolnictwa Medycznego z dnia 13 grudnia 2007 roku w sprawie sposobu realizacji programu kształcenia w zakresie standardu wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarskich. Nie podano jednak informacji ani o ilości, ani o powierzchni pomieszczeń przeznaczonych na pracownię. Z informacji podanej we wniosku wynika, że uczelnia planuje prowadzić kształcenie dla 70 studentów w całym cyklu, czyli ok. 25 studentów na pierwszym roku studiów. Wobec powyższego, biorąc pod uwagę liczbę godzin zajęć realizowanych w pracowni umiejętności pielęgniarskich wynikającą ze standardu, nie można jednoznacznie ocenić czy Uczelnia będzie w stanie zapewnić właściwe warunki do realizacji zajęć w ramach przedmiotu Podstawy pielęgniarstwa dla wszystkich studentów.

Uczelnia odnowiła umowy o współpracy w zakresie prowadzenia zajęć praktycznych (klinicznych) podpisując deklaracje współpracy z następującymi podmiotami leczniczymi: Szpitalem Wielospecjalistycznym im. dra Ludwika Błażka w Inowrocławiu; Szpitalem Eskulap w Osielsku, Nowym Szpitalem w Nakle i Szubinie w Nakle nad Notecią i Szpitalem św. Łukasza w Bydgoszczy. Szczegółowa analiza profilu działalności prowadzonej w tych podmiotach prowadzi do wniosku, że podpisane deklaracje współpracy nie zapewnią studentom

możliwości realizacji wszystkich efektów kształcenia określonych w obowiązujących standardach w ramach zajęć z przedmiotów: Pielęgniarstwo opieki długoterminowej (brak w wykazie zakładu opiekuńczo-leczniczego), Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne (brak geriatrii), Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne (brak oddziału psychiatrii). Nie wiadomo także gdzie będzie prowadzona podstawowa opieka zdrowotna – brak umów/porozumień do realizacji tych zajęć.

Podsumowując, Uczelnia nie zapewnia infrastruktury niezbędnej do uzyskania efektów kształcenia na wnioskowanym kierunku studiów, w tym efektów kształcenia dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych wobec czego **postawiony zarzut pozostaje w mocy**.

3. Program kształcenia budzi zastrzeżenia ponieważ:

a) Kierunek przyporządkowano do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz dyscypliny nauki medyczne oraz nauki o zdrowiu. Nie wskazano dyscypliny wiodącej, co stanowi wymóg formalny określony w § 9 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. 2018, poz. 1861, z późn. zm.).

b) nieprawidłowości stwierdzono w zakresie sekwencyjności przedmiotów. Przedmiot Podstawy ratownictwa medycznego zaplanowano w semestrze I, tymczasem student na tym etapie kształcenia nie będzie mógł zrealizować wszystkich efektów kształcenia zaplanowanych dla tego przedmiotu, np. P_W02-05. Przedmiot Dietetyka zaplanowano również w semestrze 1, a wskazane jest realizowanie efektów kształcenia z tego zakresu po rozpoczęciu kształcenia z pielęgniarstwa specjalistycznego, kiedy student będzie miał większą wiedzę z dziedziny nauk medycznych.

c) W § 10 pkt 1 Regulaminu praktyk zapisano, że „Praktyka zawodowa może być realizowana w formie dyżurów 12-godzinnych, w tym dyżurów nocnych pod stałym nadzorem opiekuna...” Praca pielęgniarki ma różny zakres w zależności od pory doby. Wszystkie podstawowe i standardowe czynności wykonywane są przede wszystkim podczas dyżurów porannych lub popołudniowych. W tej sytuacji student nie będzie miał możliwości doskonalenia swoich umiejętności w czasie dyżurów nocnych w pełnym zakresie, a więc nie zrealizuje wszystkich efektów kształcenia zaplanowanych dla praktyk zawodowych.

d) Należy ujednoczyć terminologię i ustalić, czy student będzie miał „Dziennik praktyk”, czy „Wykaz umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza”.

e) W dwóch różnych częściach wniosku zamieszczono różne opisy procesu dyplomowania. Zgodnie z informacją zawartą w dokumencie pt.: „Ogólna charakterystyka studiów”, egzamin dyplomowy składa się egzaminu teoretycznego ustnego połączonego z prezentacją pracy dyplomowej oraz egzaminu praktycznego typu próba pracy. We wniosku o uruchomienie kierunku studiów zawarto dokument Regulamin egzaminu dyplomowego. Stwierdzono w nim, że egzamin praktyczny będzie miał charakter egzaminu OSCE obejmującego 10 stacji, a egzamin teoretyczny formę testu zawierającego 100 pytań. Obrona pracy dyplomowej natomiast będzie miała miejsce po zdaniu egzaminu dyplomowego. Regulamin nie wspomina o charakterze pracy dyplomowej. Występuje zatem niezgodność w opisie przebiegu egzaminu dyplomowego. Uczelnia powinna ustalić, jak faktycznie zamierza przeprowadzać egzamin dyplomowy.

Ponadto, w treściach programowych określonych w sylabusie dla przedmiotu Seminarium dyplomowe i egzamin dyplomowy znalazło się: „Omówienie struktury pracy dyplomowej o charakterze poglądowym i badawczym”, tymczasem standard kształcenia dla kierunku

pielęgniarstwo wskazuje, że praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia ma charakter pracy kazuistycznej.

Stanowisko Uczelni

Odnosząc się do zarzutów Wnioskodawca poinformował, iż:

- a) kierunek pielęgniarstwo przyporządkowano do dyscypliny nauki medyczne jako dyscypliny wiodącej,
- b) dokonano zmiany sekwencji przedmiotów. Dietetyka będzie realizowana w semestrze VI, a Ratownictwo medyczne w semestrze V,
- c) przedstawiono szczegółowy opis zajęć praktycznych i praktyk zawodowych obejmujących ich wymiar, zasady i formy zajęć,
- d) w celu ujednoczenia terminologii wprowadzono termin „Wykaz umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” ,
- e) opis procesu dyplomowania został poprawiony. Szczegółowe zapisy odnośnie procedur dyplomowania ujęto w „Regulaminie egzaminu dyplomowego - Studia pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo”, który to dokument przedłożono we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Stanowisko Prezydium PKA

Wnioskodawca przyporządkował kierunek do dyscypliny nauki medyczne jako dyscypliny wiodącej. Poprawiono zakwestionowaną sekwencję zajęć. Przedstawiono także opis kształcenia praktycznego. Wynika z niego, że zajęcia praktyczne będą miały charakter zblokowany, to znaczy będą realizowane 8 godzin lekcyjnych dziennie (6 zegarowych). Z przedstawionych informacji nie wynika jednoznacznie, że zajęcia będą realizowane w ciągłości tak jak praktyki zawodowe (40 godzin /tygodniowo). Nie bardzo wiadomo kto będzie prowadził zajęcia praktyczne, ponieważ w jednym miejscu widnieje zapis, że nauczyciel z prawem wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniara, a w innym, że student będzie wykonywał czynności pielęgniarskie przy współpracy i koordynacji lekarza. Wątpliwości budzi również zapis, dotyczący miejsc realizacji zajęć praktycznych bowiem, zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia, blok operacyjny i pracownie diagnostyczne nie są miejscem realizacji zajęć praktycznych podobnie jak praktyki zawodowe nie mogą być realizowane w pracowniach diagnostycznych.

Wątpliwości budzi również zapis, że „nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad poszczególnymi praktykami będą sprawować opiekunowie merytoryczni w podmiotach leczniczych (prowadzący praktykę pielęgniarki lub pracownicy danego przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego), w którym będą odbywać praktyki oraz opiekun praktyk z ramienia uczelni”. Zgodnie z zapisem zamieszczonym w obowiązujących standardach opiekunem praktyk na kierunku pielęgniarstwo powinna być pielęgniarka zatrudniona w podmiocie, w którym realizowana jest praktyka.

Zarówno w deklaracji umów z podmiotami leczniczymi jak i w opisie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (np. str. 25) użyto terminu zajęcia praktyczne i kliniczne. W obowiązującym standardzie widnieje tylko zapis zajęcia praktyczne.

Wnioskodawca deklaruje, że ujednoczył terminologię i wprowadził termin „Wykaz umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” (str.28). Tymczasem, w przesłanym Regulaminie egzaminu dyplomowego, nadal widnieje zapis „uzyskanie zaliczenia umiejętności zawartych w Dzienniku praktyk zawodowych” (str.29).

Uczelnia przedstawiła opis procesu dyplomowania, z którego wynika, że egzamin dyplomowy składa się z części teoretycznej (test obejmujący 100 pytań obejmujących nauki w zakresie opieki pielęgniarskiej - podstawy pielęgniarstwa, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, badanie fizykalne; nauki społeczne - psychologia, zdrowie publiczne, filozofia i etyka zawodu pielęgniarki; nauki w zakresie opieki specjalistycznej- pielęgniarstwa kliniczne) oraz egzaminu praktycznego, który odbywa się metodą OSCE. Egzamin dyplomowy powinien obejmować zakres programu studiów i ocenę osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia.

Z przesłanego regulaminu egzaminu dyplomowego nie wynika jaki charakter będzie miała praca licencjacka. Praca licencjacka powinna być przygotowana w ramach seminarium dyplomowego, które należy uwzględnić w planie studiów. Natomiast z regulaminu wynika, że student dokonuje wyboru w V semestrze nauki, nie później niż do końca roku kalendarzowego danego roku akademickiego oraz, że jest zobowiązany do konsultowania poszczególnych etapów pisania pracy z promotorem. Praca licencjacka jest oceniana przez recenzenta pracy, nie wiadomo kto powołuje recenzenta pracy, czy praca będzie bronią oraz czy ocena z pracy jest uwzględniana w ocenie końcowej egzaminu dyplomowego.

Przedstawione przez wnioskodawcę informacje i przesłane dokumenty nie dają podstaw do wycofania postawionego zarzutu w zakresie programu studiów, bowiem realizacja zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz zasad dyplomowania nadal zawierają nieprawidłowości. **Zarzut pozostaje częściowo w mocy.**

4. Uczelnia nie określa żadnych warunków wstępnych przyjęcia na studia, poza koniecznością posiadania matury lub innego równoważnego dokumentu. Takie warunki rekrutacji nie zapewnią przyjęcia na studiów osób, które posiadają wstępną wiedzę i umiejętności umożliwiające uzyskanie efektów kształcenia określonych dla wnioskowanego kierunku studiów.

Stanowisko Uczelni

Uczelni dokonała zmian w warunkach przyjęcia na studia na kierunek Pielęgniarstwo. Wyznaczono m.in. przedmioty wymagane na świadectwie maturalnym, którymi są biologia oraz jeden z przedmiotów do wyboru spośród: chemia, fizyka, matematyka oraz ustalono stosowne wagi dla ww. przedmiotów przy obliczaniu punktów rekrutacyjnych. Zasady obejmują kandydatów z różnymi rodzajami świadectw dojrzałości.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła nowe zasady rekrutacji na studia, które zapewniają przyjęcie osób posiadających wstępną wiedzę i umiejętności umożliwiające osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla kierunku studiów Pielęgniarstwo. **Zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

5. Biblioteka Uczelni nie posiada podręczników wskazanych w sylabusach przedmiotów. Przedstawiono listę książek, które Uczelnia planuje zakupić po uzyskaniu zgody na utworzenie wnioskowanego kierunku studiów. Nie przedstawiono jednak żadnego oświadczenia o posiadaniu środków na ten cel.

Stanowisko Uczelni

Wnioskodawca podniósł, iż w jego opinii, biblioteka Uczelni posiada w całości literaturę wymienioną w kartach przedmiotów.

Stanowisko Prezydium PKA

Wnioskodawca nie zgodził się z zarzutem odnośnie braku podręczników wskazanych w sylabusach przedmiotów. Nie przedłożono jednak żadnych dokumentów pozwalających na zmianę ustaleń faktycznych w zakresie uchybień objętych zarzutem. **Zarzut pozostaje zatem w mocy.**

Biorąc pod uwagę podtrzymanie zarzutów nr 1, 2 i 5 oraz częściowe podtrzymanie zarzutu 3 Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w Uchwale Nr 742/2019.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Krzysztof Diks

